

Pälkäneen Valokuitu Oy:n rahoituksen järjestely

112/07.02/2015

KH 15.06.2021 § 147

Pälkäneen kunta omistaa Pälkäneen Valokuitu Oy:n osakkeista 100 % ja yhtiö toimii kunnan alueelle rakennettavan laajakaistaverkon julkisen tuen hakijana ja siten laajakaistaverkon rakentajana ja ylläpitäjänä. Pirkanmaan maakuntahallitus on valinnut (12.12.2016 § 152) Pälkäneen Valokuitu Oy:n Pälkäneen kunnan hankealueen toteuttajaksi laajakaistatukilain 1186/2009 mukaisella valintamenettelyllä ja Pälkäneen Valokuitu Oy on tässä yhteydessä sitoutunut tarjoamaan palveluita vähintään 30 vuoden ajan.

Pälkäneen kunta on taannut Pälkäneen Valokuidun lainoja yhteensä 6 100 000 €:lla. Takaukset koostuvat Danske Bankin 1 700 000 €:n lainasta sekä osuuspankin lainoista, joita kunta on taannut 4 400 000 € edestä. Laina-ajat nykyisissä osuuspankilta nostetuissa lainoissa vaihtelevat vuodesta 2031 vuoteen 2045 asti. Tällä hetkellä osuuspankilta on nostettu 5 eri lainaa, lainoista neljä on kiinteäkorkoisia (tosin yhden 1 500 000 € lainan kiinteä korko on ainoastaan vuoteen 2029 asti, minkä jälkeen kiinteä korko päättyisi ja laina sidottaisiin viitekorkoon laina-ajan loppuun eli vuoteen 2042 asti) ja yksi sidottu 6 kuukauden euriboriin. 6 kuukauden euriboriin sidotun lainan kokonaiskorko on tällä hetkellä 0,75 % ja kiinteäkorkoisten lainojen korot vaihtelevat 1,84-2,15 %:n välillä. Lainoja lyhennetään kuuden kuukauden välein eli kaksi kertaa vuodessa. Lyhennykset ovat tällä hetkellä 246 314 € vuodessa.

Osuuspankki tarjoaa uutta järjestelyä, jossa nykyiset viisi erillistä lainaa yhdistettäisiin kahdeksi uudeksi lainaksi. Lainojen yhdistäminen yksinkertaisesti lainasalkkua. Laina-aikojen pidentämisellä voidaan vahvistaa Pälkäneen Valokuidun kassatilannetta. Lainojen yhdistämisellä kassavirtavaikutus olisi positiivinen vuodessa noin 82 000 €. Lisäksi alun lyhennysvapaat vahvistavat kassaa heti alkuun. Ensimmäinen uusi laina olisi suuruudeltaan 3 500 000 €. Tämän lainan lyhennykset olisivat vuodessa 124 444 € ja ensimmäinen lyhennys olisi lyhennysvapaista johtuen maaliskuussa 2024. Lainassa olisi kiinteä korko, tämän hetken arvion mukaan 2,084 %. Tälle lainalle olisi siis täysi suoja koronnousua vastaan laina-ajan päättymiseen asti.

Toinen uusi laina (900 000 €) olisi niin ikään voimassa vuoteen 2046 asti ja se olisi sidottu 12 kuukauden euriboriin. Lainan marginaali olisi 0,734 %. Lyhennykset alkaisivat niin ikään maaliskuussa 2024 ja lyhennettävä määrä olisi 40 000 € per vuosi.

Korkosuojauksen avulla suojaudutaan korkojen nousulta koko pitkältä laina-ajalta 3 500 000 € lainan osalta. Korkosuojien uudistamisella saadaan siis pidempi suoja korkojen nousua vastaan. Tarjousta ei ole kannattavaa pyytää muualta, kuin osuuspankilta, koska nykyisten lainojen uudelleenjärjestely toisen pankin kautta ei ole sopimukseen sisältyvien sanktioiden vuoksi kannattavaa.

Tämän hetkistä kunnan takaamista Pälkäneen Valokuidun osuuspankilta nostamista lainoista kunta perii takausprovisiota, joka on komission vahvistaman Suomen referenssikoron + Pälkäneen Valokuitu Oy:n luottoluokituksen mukaisen riskilisän ja lainasta perityn koron erotuksen (=korkohyödyn) verran. Jos lainan korko tuolloin alittaa viitekoron (viitekorko = riskilisa lisätynä referenssikorolla), peritään takausmaksuna takauksen myötä saatu korkohyöty, jolloin takaus ei sisällä valtiontukea. Lisäksi yhden lainan kohdalla on tehty päätös, että perittävä takausprovisio on vähintään 0,50 % takauksen pääomasta (KV 22.08.2018 § 46). Tämä 0,50 %:n takausprovisio on tuonut kunnalle noin 7 500 € vuosittain tuottoa. Tästä 0,50 %:n takausprovisio vähimmäismäärän ehdosta ehdotetaan luovuttavan lainojen uudelleenjärjestelyn yhteydessä. Takausprovisio 0,50 %:n vähimmäismäärästä luopuminen parantaa Valokuidun taloudellista tilannetta vastaavalla summalla, mitä kunta menettää takausprovisiota.

Kuntalain (410/2015) 129 §:n mukaan "Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Laajakaistahankkeiden katsotaan myös EU:n yritysten julkisia tukia koskevassa säännöstössä kuuluvan kunnan toimialaan sen vuoksi, että laajakaistahankkeelle ei ole saatavissa yksityistä toteuttajaa suunnitellulle hankealueelle. Tietoliikenneyhteydet eivät toteudu kaupallisesti Viestintäviraston tekemän hankekohtaisen markkina-analyysin tietojen perusteella. Julkisen tuen tarjouskilpailutuksessa saatiin yksi kiinnostuksenosoitus Pälkäneen Valokuitu Oy:ltä.

Kuntalain valmisteluaineiston (HE 268/2014 vp) perusteella kunta voi myöntää takauksen ja muun vakuuden, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisön täyttämään palvelusveloitteeseen. Tällaisia tilanteita ovat tällä hetkellä esim. laajakaistarakentaminen, jota koskee komission päätös C(2012) 6182 final. Lisäksi komission asetus N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteutamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti, EUVL L 187/1, 26.6.2014 laajakaistainfrastruktuurin tukeminen on mukana ryhmä- poikkeusasetuksessa.

Komissio on antanut tiedonannon EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan (sittemmin SEUT 107 ja 108 artikla) soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C155/02). Tiedonannon kohdassa 3.2. on todettu komission kantana, että kaikkien kohdassa mainittujen edellytysten täyttyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakausta ole valtiontukea. Tiedonannossa on todettu edelleen, että jos jokin edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi. Tiedonannon kohdan 3.2. mukaan kaikkien seuraavien edellytysten täyttyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakausta ole valtiontukea:

- a) Lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa. Yhteisön suuntaviivojen valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi määritelmää olisi sovellettava päätettäessä, onko

lainanottajan katsottava olevan taloudellisissa vaikeuksissa (EUVL C 244,1.10.2004, s.2). Komission asetus N:0 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti Pälkäneen Valokuitu Oy:n ei voida arvioida olevan taloudellisissa vaikeuksissa tiedonannon 3.2. a -kohdan tarkoittamalla tavalla. Näin ollen tiedonannon 3.2. a -kohdan mukainen edellytys täyttyy.

- b) Takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti. Tämä tarkoittaa, että takaus liittyy tiettyyn rahoitustoimeen, sille on annettu kiinteä enimmäismäärä ja sen voimassaoloaika on rajoitettu. Takaus Pälkäneen Valokuitu Oy:lle liittyy rahoituslaitokselta haettavaan lainaan Pälkäneen kunnan alueen valokuituverkon rakentamiseen. Takaus liittyy siten tiedonannon tarkoittamalla tavalla tiettyyn rahoitustoimeen, koskee ainoastaan lainapääomaa ja takauksen voimassaoloaika on rajoitettu 25 vuoteen. Tiedonannon 3.2. b -kohdan mukainen edellytys täyttyy.
- c) Takaustiedonannon mukaan pääsääntö on, että takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä. Kyseistä 80 prosentin rajoitusta ei takaustiedonannon mukaan kuitenkaan sovelleta sellaisen yrityksen rahoittamiseen myönnetyn valtion takaukseen, jonka toiminta muodostuu ainoastaan niille asianmukaisesti tehtäväksi annetusta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta silloin, kun takaajana on viranomainen, joka tehtävän on antanut. Pälkäneen kunnan takaus Pälkäneen Valokuitu Oy:lle kattaa 100 % lainasaamisesta, koska takauksessa on kyse yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin eli laajakaistarakentamiseen liittyvästä palvelusta, jolloin takauksen määrä voi kattaa yli 80 % lainasaamisesta. Tiedonannon 3.2. c -kohdan mukainen edellytys täyttyy.
- d) Takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta. Takauksesta peritään takausprovisio, jota tarkastellaan vuosittain. Takausprovisio on yleensä komission vahvistaman Suomen referenssikoron + Pälkäneen Valokuitu Oy:n luottoluokituksen mukaisen riskilisän ja lainasta perityn koron erotuksen (=korkohyödyn) verran. Jos lainan korko tuolloin alittaa viitekoron (viitekorko = riskilisa lisättyinä referenssikorolla), peritään takausmaksuna takauksen myötä saatu korkohyöty, jolloin takaus ei sisällä valtiontukea. Takausprovisio lasketaan ja veloitetaan kerran vuodessa. Laskenta-aika on kuusi (6) kuukautta lainan nostohetkestä.
- e) Pälkäneen Valokuitu Oy antaa kunnan lainatakauksen määrää vastaavan vastavakuuden Pälkäneen kunnalle. Riittäväksi vastavakuudeksi on arvioitu vakuus Valokuitu Oy:n kiinteästä rakenteesta eli rakennetusta valokuituverkosta. Kunnan takaukselle vaaditaan täysimääräinen vastavakuus eli 4 400 000 €.

Toimivalta
Kuntalaki 14 §
Pälkäneen kunnan hallintosääntö 77 §

Valmistelu ja lisätiedot:
Markus Jaakkola, vt. talousjohtaja
p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että:

1. Se myöntää omavelkaisen takauksen Pälkäneen Valokuitu Oy:n lainojen uudelleenjärjestelyssä syntyneisiin uusiin lainoihin. Lainojen yhteismäärä yhteensä 4 400 000 €.
2. Kunnan takausvastuut eivät kasva, sillä lainamäärä pysyy samana rahoitusjärjestelyn jälkeen, kuin ennen sitä. Toinen laina on suuruudeltaan 3 500 000 €, laina-aika vuoteen 2046 asti ja sen kiinteä korko on arviolta 2,084 %. Koska kyseessä on alustava tarjous, niin mahdollisen pitkien korkojen koronnousun vuoksi kunta valtuuttaa Pälkäneen Valokuidun nostamaan kunnan takaaman lainan 2,4 %:n korkoon asti. Toinen laina on suuruudeltaan 900 000 €, laina-aika vuoteen 2046 asti ja korko on sidottu 12 kk euribor-viitekorkoon.
3. Pälkäneen Valokuitu Oy:lle myönnetystä lainan takauksesta peritään takausprovisio, jota tarkastellaan vuosittain. Takausprovisio on komission vahvistaman Suomen referenssikoron + Pälkäneen Valokuitu Oy:n luottoluokituksen mukaisen riskilisän ja lainasta perityn koron erotuksen (=korkohyödyn) verran. Jos lainan korko tuolloin alittaa viitekoron (viitekorko = riskilisa lisättynä referenssikorolla), peritään takausmaksuna takauksen myötä saatu korkohyöty, jolloin takaus ei sisällä valtiontukea.
4. Pälkäneen Valokuitu Oy:ltä vaaditaan takauksesta lainatakauksen määrää vastaava eli 4 400 000 €:n vastavakuus Pälkäneen kunnalle.
5. Lainan takauksen riittäväksi katsottavana vakuutena toimii Pälkäneen Valokuitu Oy:n rakennettu valokuituverkko.

Käsittely kokouksessa

Pauliina Jaakkola (yhteisöjäävi) ja Virpi Pohjola (yhteisöjäävi) poistuivat esitteellisenä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.